

v Brně pro zločin podílnictví na krádeži dle §§ 185, 186 a), b) tr. z. a. zrušiv rozsudek v odpor vzatý, sprostil obžalovaného dle § 259 č. 3 tr. ř. obžaloby pro tento zločin.

Důvody:

Stěžejní podmínkou odsouzení pro podílnictví na krádeži jest zjištění, že věci obžalovaným na sebe převedené, ukryté neb prošantročené byly jiným pachatelem ukradeny. Neboť bez krádeže jest podílnictví na krádeži jako delikt akcesorní nemyslitelné. V přítomném případě bylo se stěžovateli Eduardu Ch. zodpovídati z obžaloby, že veškeré svršky na boty Tomáši H. odcizené na sebe převedl, ukryl a prošantročil, ač mu bylo povědomo, že krádež spáchána byla způsobem takovým, který ji činí zločinnou. Současně obžalován byl totiž Karel A., že dne 28. ledna 1919 v Brně z uzamčeného obchodu Tomáše H. asi 90 párů různých svršků na boty v ceně značně přes 2000 K odcizil. Soud nalézací sprostil rozsudkem v odpor vzatým Karla A. právoplatně obžaloby pro tuto krádež, zjistiv, že A., otevřev paklíčem dílnu H-ovu a odňav mu svršky v obžalobě uvedené, jež též den odpoledne Eduard Ch. prodal, jednal svémocně, že však nejednal bez přivolení poškozeného a že cestou svépomoci zjednal si jen zástavu pro svou pohledávku, převyšující o 1500 K cenu zboží H-ovi odňatého, takže není dána skutková podstata krádeže ani subjektivně, ani objektivně. Za takových okolností padá však dle toho, co shora uvedeno, sama sebou obžaloba na Eduarda Ch. pro podílnictví na krádeži na Tomáši H. vznesená, to tím spíše, ano z důvodů rozsudku nijak nevychází, že by se jednati snad mohlo o jiný příběh ukradení těchto svršků na boty, v němž by Eduard Ch. převedením jich na sebe byl mohl podíl míti. Jestliže tudíž soud nalézací tímže rozsudkem, jímž sprostil Karla A. obžaloby pro krádež svršků na boty na škodu Tomáše H., Eduarda Ch. pro podílnictví na této krádeži odsoudil, dostal se tím nejen sám sebou do nerozluštitelného odporu (§ 281, č. 5 tr. ř.), nýbrž porušil tímto výrokem odsuzujícím též zákon v ustanovení o podílnictví na krádeži (§ 281, č. 9a) tr. ř.). Bylo proto zmateční stížnosti Eduarda Ch. tyto zmatky uplatňující vyhověti, rozsudek v odpor vzatý ve výroku stěžovatele odsuzujícím jako zmatečný zrušiti a Eduarda Ch. obžaloby vedle § 259, č. 3 tr. ř. sprostiti.

Čís. 149.

Padělání peněz a cenných papírů: Pojmu pozměnění bankovky ve smyslu § 2 odstavec první případ druhý zákona ze dne 22. května 1919 č. 269 sb. z. a n. odpovídá jakékoliv zjištění její podoby, jež jest způsobilé dodatí bankovce z oběhu vzaté vzhledu bankovky platné. Není třeba, by kolky, jimiž bankovky byly pozměněny, byly nepravé.

(Rozh. ze dne 4. března 1920, Kř I 449/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci

ze dne 22. srpna 1919, jímž byli obžalovaní Adolf J. a Josef K. dle § 259, č. 3 tr. ř. sprostěni obžaloby vznesené na ně pro zločin dle §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n. a zrušiv rozsudek odsoudil oba obžalované pro zločin dle § 2 odstavec první případ druhý a § 12 zákona ze dne 22. května 1919 č. 269 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Na Adolfa J. a Josefa K. podána byla obžaloba, že dne 13. a 14. června 1919 v Jablonném a okolí dorozuměvše se s pachatelem nebo osobou jinak na činu súčastněnou, spolupůsobili při udávání padělaných kolků, uvedených v zákoně ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n., a že tím spáchali zločin dle §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n. Soud nalézací sprostil oba obžalované z obžaloby podle § 259, č. 3 tr. ř. Zjistil sice, že obžalovaní koupili od neznámého člověka falešné kolky bankovkové v obnose odpovídajícím 9000 K v bankovkách, by jimi opatřili nekolkované bankovky, které si vyměnili od ukrajinských vojáků v táboře v Jablonném zprvu za pravé kolkované, pak za bankovky jimi přilepenými kolky opatřené, chtějíce na rozdíl hodnot vydělati, věří však obžalovaným, že pokládali kolky od neznámého koupené za pravé, i neshledal tedy na straně obžalovaných zlého úmyslu ke skutkové podstatě § 1 zákona vyžadovaného. Tuto skutkovou podstatu vylučuje rozsudek dále po stránce objektivní proto, že nedospěl k přesvědčení, že neznámý, od něhož obžalovaní kolky koupili, byl pachatelem nebo na činu nějak súčastněn, po stránce subjektivní pak, že obžalovaní o tom věděli a s ním se dorozuměli o udávání nepravých kolků. Rozsudek vylučuje vinu obžalovaných podle § 2, zák. ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n. proto, že prý v tomto případě nešlo o pozměnění (zfalšování), ani o bankovky nebo kolky bankovkové, které byly vzaty z oběhu; jak bankovky, tak bankovkové kolky, o něž jde, jsou prý ještě v oběhu; pozměnění, zfalšování jest prý však vyloučeno, poněvadž pozměnění, zfalšování může prý se týkati vždy jen toho, co jest podstatou peněžní značky, bankovky, bankovkového kolku, t. j. pozměnění, zfalšování může býti provedeno jen na peněžní značce samé, na bankovce, na kolku, na jejích látce, takže prý nelze za pozměnění, zfalšování ve smyslu tohoto zákonného ustanovení pokládati ani použití nepravých kolků na pravých bankovkách, ani pravých kolků na nepravých bankovkách, ani pravých kolků na pravých bankovkách. Náhled, jak rozsudkem byl vysloven, je mylný a stížnost zmateční je co do této části rozsudku oprávněna. Dle § 1 zákona ze dne 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a n., jímž se upravuje oběh a správa platidel v Československém státě a doplňuje zmocnění ministerstva financí, dané zákonem ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n., přísluší právo vydávati v oblasti Československého státu platidla a raziti mince výhradně státu. Dle § 2 jsou bankovky označené ve smyslu zákona ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n., pokud nebudou vyměněny za jiná platidla, zákonným platidlem. Dle § 3 přestávají býti bankovky rakousko-uherské banky (s výjimkou zde v úvahu nepřicházející) zákonným platidlem. Dle § 2 zákona ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n., mají po skončení okolkování bankovek jen bankovky (rakousko-uherské banky § 1) kolkované kolkem Česko-

slovenské republiky nucený oběh v území Československého státu. Nařízení ministra financí ve srozumění s ministrem spravedlnosti ze dne 25. února 1919, č. 86 sb. z. a n. o okolkování bankovek vydaných rakousko-uherskou bankou a nalézajících se na území Československého státu, upravilo v §§ 1, 2, 3, 5, 6 postup zákona odpovídajícího a přípustného okolkování bankovek. Dle § 8 téhož nařízení není nekolkováná bankovka počínajíc 10. březnem 1919 zákonným platidlem na území Československého státu. Dle § 2 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., dopouští se zločinu, kdo pozmění peníze, by je udal za peníze vyšší hodnoty, nebo kdo pozmění peníze, které byly vzaty z oběhu, by je udal jako platné peníze, dále, kdo dorozuměv se ať před činem, ať po činu, s pachatelem neb osobou jinak na činu súčastněnou, jakýmkoliv způsobem spolupůsobí při takovémto změnění peněz neb jich udávání, jakož i ten, kdo takto porušené peníze k tomu konci z ciziny do území republiky dopraví. Za tohoto stavu zákona nemůže býti pochybno, že nekolkové bankovky rakousko-uherské banky, jež obžalovaní od ukrajinských vojáků původně za bankovky opatřené pravými, pak za bankovky opatřené nepravými kolky dne 13. a 14. června 1919 vyměňovali a nepravými kolky polepovali, byly penězi (§ 12) na území republiky Československé z oběhu vzatými a nebyly tedy nezpůsobilým předmětem zločinu dle § 2, případ 2., cit. zákona. Náležitost pozměnění ve smyslu tohoto místa zákona však nikterak nevyžaduje, by pozměnění se stalo na samé látce bankovky, na tom, co je podstatno pro peněžní značku její, tedy zejména snad vyznačením vyšší hodnoty (§ 2 al. 1). Pojmu pozměnění bankovky v řečeném směru odpovídá jakékoli zjištění její podoby, způsobilé dodati bankovce z oběhu vzaté vzhledu bankovky platné. To je možno zejména přilepením kolku byt i pravého, a to pochybno býti nemůže, když bankovky na území republiky Československé za zákonná platidla uznané od bankovek z oběhu vzatých liší se právě jen tím, že na nich nalepen je kolek ve smyslu shora citovaných ustanovení zákonných, a nelze proto nahlédnouti, proč by činnost taková nespadala pod pojem shora vytčený. Jdeť právě jen o odčinění toho, čím se bankovka z oběhu vzatá liší od bankovky platné, o uvedení bankovky z oběhu vzaté v takovou podobu, ve které nabývá způsobilosti býti udávána jako bankovka platná a k tomu účelu stačilo přilepiti na ni kolek povahy stanovené v zákoně ze dne 25. února 1919, č. 84 sb. z. a n. Po vydání předpisů o okolkování bankovek rakousko-uherské banky pozůstávala naše platná platidla jednak z látky bankovek rakousko-uherské banky, jednak z kolků na ně nalepených; obojí tvořilo nutnou součást našich platných peněz. Obžalovaní, kteří měli po ruce jednak kolky, jež koupili od neznámého člověka ve vlaku, jednak bankovky rakousko-uherské banky, jež měli částečně sami u sebe, částečně si opatřili od vojáků ukrajinských, nalepili kolky na tyto bankovky a osvojíce si takto právo, jež dle zákona ze dne 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a n., přísluší výhradně státu, pozměnili tím tvar i vzhled bankovek rakousko-uherské banky, zakryvše jich část kolkem, pozměnily tedy peníze, které byly vzaty z oběhu, v úmyslu, by je udali jako platné peníze. V tomto jejich jednání spočívá skutková povaha zločinu dle § 2, odst. 1, 2. případ, zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., zvláště když se k této skutkové podstatě na rozdíl od § 1 ani nevyžaduje, by kolky,

limiž bankovky z oběhu vzaté byly pozměněny, byly nepravé a by také obžalovaný byl si toho vědom. Vyčerpávat se dle § 2 al. 2, dolus pachatelův — jak je patrné ze srovnání s § 4 cit. zák. — v úmyslu nescoum se k vyličení činnosti pozměňovací za účelem udání pozměněných bankovek za bankovky platné.

Čís. 150.

Předražování: Ku splnění skutkové podstaty předražování se nevyhledává, by činem byla způsobena škoda.

(Rozh. ze dne 4. března 1920, Kr I 544/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Františka S. do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 28. srpna 1919, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem předražování dle § 20, č. 1 cís. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z. mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska čísla 9 a) § 281 tr. ř. dovozuje stížnost, že přestupek předražování jako delikt majetkový předpokládá, že poškozenému vzešla škoda. V daném případě k dodání tuřínu prý vůbec nedošlo, Václav T. mimo závdavek 1000 K na tržní cenu ničeho nezaplatil a žádné škody netrpí. Avšak nehledě k tomu, že svědek Václav T. dle obsahu zmateční stížnosti samé jest nucen domáhati se vrácení závdavku na obžalovaném civilní žalobou u okresního soudu v P., tudíž trpí škodu a jako poškozený se připojil k trestnímu řízení — jsou splněny náležitosti skutkové povahy předražování již tím, že dle zjištění prvního soudu obžalovaný vědomě požadoval, resp. si dal slíbiti za předmět potřeby cenu patrně přemrštěnou, využívaje tak mimořádných poměrů vyvolaných válkou. Aby z jeho činu vzešla škoda, zákon jako náležitost skutkové povahy nestanoví.

Čís. 151.

Reální konkurence zločinu dle § 81 tr. z. s přestupkem dle § 314 tr. z. jest možná.

(Rozh. ze dne 4. března 1920, Kr II 186/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Augustina V., do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 9. srpna 1919, jímž byl uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. z. a přestupky proti veřejným zřízením a opatřením dle §§ 312 a 314 tr. z. mimo jiné z těchto

důvodů:

Proti odsuzujícím výrokům pro zločin dle § 81 tr. z. a přestupek dle § 314 tr. z. uplatňuje zmateční stížnost hmotněprávní důvody č. 9 a)